

ĐẠI ĐIỀN xây ruộng lớn

Tích tụ, tập trung ruộng đất tạo thuận lợi ứng dụng cơ giới hóa các khâu sản xuất.

KỶ 3: ĐẠI ĐIỀN - MỞ CÁNҺ CỬA LỚN CHO NÔNG NGHIỆP

Trong xu thế hội nhập, phát triển nền nông nghiệp hàng hóa, liên kết là nhu cầu bức thiết, điều kiện mang tính sống còn. Chính những đại điền ở Thái Bình đã, đang linh hoạt thay đổi phương thức, phong cách mới trong sản xuất nông nghiệp, góp phần mở cánh cửa lớn để nền nông nghiệp Thái Bình phát triển bền vững, hiệu quả.

Tư duy kinh tế nông nghiệp

Đại điền - họ chính là những người tiên phong trong thay đổi từ tư duy sản xuất nông nghiệp sang tư duy kinh tế nông nghiệp. Đã qua rồi cái thời mỗi nhà khoan một miếng nhỏ vài sào, canh tác manh mún, thô sơ. Thay vào đó là những cánh đồng lúa trải dài, máy cày, máy bừa, máy cấy, máy gặt chạy thẳng tắp, không còn bị ngăn cách bởi những bờ vùng, bờ thửa. Với lợi thế trên 90.000ha đất nông nghiệp, quá trình tích tụ, tập trung ruộng đất đã góp phần cơ cấu lại ngành nông nghiệp của tỉnh hướng đến sản xuất quy mô lớn. Đến nay, số hộ sản xuất nông nghiệp có diện tích từ 2ha trở lên là trên 1.900 hộ. Trong đó, 320 hộ sản xuất quy mô từ 5ha, từ 10ha trở lên có 150 hộ. Đặc biệt, CLB đại điền Thái Bình đã quy tụ trên 500 thành viên, tạo nên những vững chắc để xây dựng nền nông nghiệp sinh thái, nông thôn hiện đại, nông dân văn minh.

xã hội, trong đó vai trò của nông dân rất quan trọng. Điều đáng ghi nhận là bước đầu nông dân trên địa bàn tỉnh đã chuyển dần từ tư duy sản xuất nông nghiệp sang tư duy kinh tế nông nghiệp. Đặc biệt, tinh thần dám nghĩ, dám làm, mạnh dạn đầu tư của các đại điền đã giúp hình thành những vùng sản xuất chuyên canh, xây dựng cánh đồng lớn, ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật, đưa cơ giới hóa vào sản xuất nông nghiệp..., giúp lao động nông thôn sang làm công nghiệp, bảo đảm tính thời vụ tốt.

Bà Nguyễn Thị Nga, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho biết: Khoảng gần 10 năm trước bắt đầu xuất hiện hiện tượng nông dân bỏ ruộng, không canh tác. Trong bối cảnh đó, một số nông dân đã mạnh dạn mua lại ruộng của bà con để tiến hành canh tác, phát triển quy mô lớn. Cùng với chính sách hỗ trợ cơ giới hóa nông nghiệp của tỉnh đã tạo nên những chuyển biến lớn, giúp các hộ tích tụ ruộng đất thêm yêu và gắn bó với đồng ruộng. Vượt qua khó khăn bước đầu, một số mô hình đã

đạt thành công nhất định, sau đó lan tỏa ra nhiều địa phương.

Cũng như các huyện, thành phố khác, những năm gần đây, cơ cấu kinh tế nông thôn của huyện Quỳnh Phụ thay đổi mạnh theo hướng tăng nhanh tỷ trọng công nghiệp và dịch vụ, giảm nhanh tỷ trọng nông nghiệp. Lao động nông nghiệp thiếu hụt nghiêm trọng do người trẻ chuyển đổi ngành nghề làm công nhân, đi làm tự do hay kinh doanh dịch vụ. Tuy nhiên, may mắn là vẫn còn những người tha thiết với ruộng đồng mà mướn ruộng, thuê ruộng của hàng chục, hàng trăm người khác, thậm chí ở nhiều xã, huyện khác nhau. Tốc độ tích tụ đất đai tăng lên khá nhanh. Toàn huyện có trên 310 hộ tích tụ, thuê mướn gần 1.380ha quy mô từ 2ha trở lên. Trong đó, 36 hộ thuê ruộng quy mô từ 10ha trở lên để cấy lúa, trồng được liệu và rau màu cho hiệu quả kinh tế cao, gấp 1,5 - 2 lần so với sản xuất nhỏ lẻ. Một số địa phương có số hộ và diện tích tích tụ lớn như Quỳnh Trang, An Ninh, An Mỹ... Ông Nguyễn Văn Phát, Phó Chủ tịch UBND huyện

Quỳnh Phụ cho biết: Cùng với tích tụ ruộng đất, trên địa bàn huyện có nhiều mô hình liên kết thuê mướn sản quy mô lớn mang lại hiệu quả kinh tế cao, bền vững, tạo vùng nguyên liệu lớn, ổn định. Tiêu biểu như mô hình nâng cao giá trị sản xuất lúa giống, lúa thương phẩm tại xã An Mỹ với diện tích gần 200ha; cánh đồng không bờ cấy lúa TBR25 ở xã An Tràng, quy mô 50ha; mô hình lúa nếp Tam Xuân xã An Thành diện tích 50ha, lúa Nhật xã Quỳnh Thọ diện tích trên 40ha...

Rõ ràng là nông dân nếu có quy mô đất đủ lớn thì có thể làm giàu và rất giàu. Theo "đại điền" Vũ Ngọc Hà, thị trấn Kiến Xương: Nếu tích tụ được ruộng đất, đưa cơ giới hóa vào sản xuất thì làm kinh tế nông nghiệp rất hiệu quả. Hai vợ chồng tôi làm nông nghiệp thu nhập cao hơn rất nhiều nếu đi làm công nhân. Từ năm 2015 đến nay, tôi đầu tư hệ thống máy móc hiện đại vào sản xuất trên 30 mẫu lúa của gia đình và làm dịch vụ cho người dân. Như vụ này, tổng diện tích của tôi vừa cấy cho dân, của nhà trên 130 mẫu chỉ có hai vợ chồng, thuê thêm 1 người.

Những tỷ phú đại điền

Về Thái Bình nói đến "Chị Hai năm tấn" thời nay không thể không nói đến chị Trần Thị Lanh, xã Bình Minh (Kiến Xương) với biệt danh "nữ tướng đại điền". Cũng như bao người con gái quê lúa, chị Lanh có một tuổi thơ êm đềm bên lũy tre làng. Gắn bó với đồng ruộng từ nhỏ, lớn lên tiếp tục làm nông nên trước tình trạng những "bờ xôi ruộng mật" bị bỏ hoang, chi tiết đất. Nhà chỉ có vài sào ruộng, chị bàn với chồng thuê, mướn ruộng để cấy lúa. Từ 3 sào lúa của gia đình, chị dần tích tụ dần lên 2ha, 5ha rồi 10ha và đến nay lên đến 100ha của gần 800 gia đình.

Nhưng để có được thành quả này là cả một hành trình 10 năm bền bỉ, cần cù, chịu khó, vượt qua muôn vàn khó khăn, vất vả. Vừa làm vừa mở rộng song song với việc mạnh dạn vay vốn ngân hàng, người thân đầu tư đồng bộ máy móc hiện đại từ khâu làm đất, cấy, thu hoạch, sấy và kho bảo quản để khép kín quy trình cấy lúa chuyên nghiệp. Giờ đây, vào vụ sản xuất, 100ha của gia đình cũng chỉ gói gọn trong 15 ngày là xong. Vì vậy, chị làm dịch vụ gần 100ha cho các hộ dân và các HTX lân cận. Chị Lanh cho biết, năm nào ít thì chị lãi 700 - 800 triệu đồng, có năm được mùa, được giá lãi cả tỷ đồng.

Cũng từ việc muốn gắn bó, đồng hành với bà con nông dân, xây dựng thương hiệu gạo cho quê hương Kiến Xương, tháng 4/2022 chị Lanh đã thành lập HTX. Đây cũng là HTX đầu tiên ở Thái Bình được hình thành do người tích tụ diện tích lớn đứng lên làm chủ. HTX hiện có 7 thành viên chủ chốt và 20 thành viên đăng ký ban đầu. Với

nguồn nhân lực dồi dào, đa dạng hóa các khâu dịch vụ, HTX hướng tới sản xuất sản phẩm gạo hữu cơ để phục vụ nhu cầu thị trường, đem lại lợi nhuận cao cho HTX. Hiện nay chị còn đảm nhiệm vai trò Chủ tịch Hội đồng quản trị, Giám đốc HTX Sản xuất kinh doanh nông sản Quang Lanh.

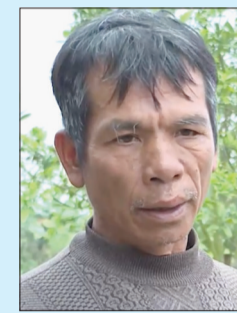
Cũng tại huyện Kiến Xương, không ai là không biết tới tỷ phú nông dân Đỗ Văn Dân, xã Vũ Quý. Hơn 30 năm gắn bó với đồng ruộng là từng ấy thời gian ông đã nâng đầm mưa, trần trở với nền nông nghiệp. Ông cũng là người truyền lửa cho phong trào phát triển nông nghiệp đại điền ở Thái Bình. Hiện ông là Chủ tịch CLB đại điền tỉnh Thái Bình - một thể hệ nông dân mới trên đồng ruộng. Ngay từ đầu những năm 90 của thế kỷ trước, ông đã tích cực gom ruộng, thuê ruộng chấp nhận "trả sản" giá cao để cấy lúa với diện tích cả chục mẫu ruộng. Đầu những năm 2000, ông cũng là người tiên phong đầu tư máy làm đất, máy gặt, không chỉ phục vụ cho gia đình mà chuyên đi cấy bừa và gặt thuê cho bà con trong và ngoài xã. Cứ thế, diện tích thuê ruộng ngày một tăng. Đến năm 2016, 2017, tình trạng nông dân bỏ ruộng ngày một nhiều. Nhưng đây lại chính là cơ hội lớn để ông gom ruộng sản xuất lúa hàng hóa. Ông Dân bộc bạch: Bỏ đầu tôi cấy đến đó với mong muốn biến nó thành "tấc vàng". Năm 2018, diện tích tôi tích tụ hơn 50ha. Dân dân anh em, bạn bè thấy mình làm họ cũng gom đất làm. Năm 2020, tôi nhường lại ruộng cho anh em hơn một nửa diện tích, mình cấy mức độ, với 22ha. Tôi làm lò sấy, giảm việc thương lái ép giá. Anh em mới nên chưa có kinh nghiệm, tôi lại chia sẻ kinh nghiệm...

Ông Bùi Gia Khánh, Phó Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Vũ Thư

Tích tụ, tập trung đất đai là xu hướng hiện nay khi nhân công vào làm trong các nhà máy, làm nông nghiệp chủ yếu là người già.

Ông Vũ Ngọc Hà, thị trấn Kiến Xương

Làm nông nghiệp nếu nói so với đi làm công nhân cao hơn rất nhiều. Phương tiện máy móc nhà tôi mua sắm đầy đủ, mình làm được hết nên đây cao đồng công của mình lên. Mình không phải thuê khoán nhân công nhiều, từ cấy mạ trở đi, sang năm tới, tôi làm cả đất mạ, mình tận dụng hết được nguồn thu thì đây cao năng suất nông nghiệp lên.

Anh Dương Trọng Vinh, xã Quỳnh Trang (Quỳnh Phụ)

Với 35ha nếu để 300 hộ làm thì 1 vụ/hộ chỉ lãi khoảng 2 triệu đồng. Nhưng khi tôi thuê lại của 300 hộ, áp dụng đồng bộ các khâu sản xuất từ việc chọn giống lúa năng suất, chất lượng cao để canh tác, đưa cơ giới hóa vào đồng ruộng, phòng, trừ sâu bệnh thì 1 vụ thu lãi từ 300 - 350 triệu đồng.

Cùng thời gian này, ông Dân đầu tư máy móc hiện đại để đáp ứng quy trình khép kín từ khâu cấy đến thu hoạch và sấy thóc, với tổng vốn đầu tư trên 10 tỷ đồng. Đồng thời, mở rộng liên kết, hỗ trợ nông dân trong và ngoài tỉnh từ giống, phân bón, máy móc, cuối vụ thu mua sản phẩm. Phạm vi liên kết trải rộng 7 tỉnh, thành phố: Thanh Hóa, Ninh Bình, Nam Định,

Hà Nam, Hải Phòng, Hải Dương, Hưng Yên với diện tích hơn 200 mẫu. Ngoài ra, mỗi vụ ông Dân thu mua hàng nghìn tấn thóc theo giá thị trường cho thành viên CLB. Nhờ đó, mỗi năm ông Chủ tịch CLB đại điền tỉnh Thái Bình mang về nguồn thu cho gia đình từ 2 - 3 tỷ đồng.

(còn nữa)
NHÓM PHỎNG VIÊN

Chị Trần Thị Lanh, xã Bình Minh và ông Đỗ Văn Dân, xã Vũ Quý (Kiến Xương) là những nông dân tiên phong trong phong trào tích tụ, tập trung ruộng đất.

TIỀN HẢI

Cải tạo ao đầm chuẩn bị nuôi trồng thủy sản vụ xuân hè

Hiện nay, các hộ nuôi trồng thủy sản (NTTS) trên địa bàn huyện Tiền Hải đang khẩn trương cải tạo ao đầm, sẵn sàng nuôi thả vụ mới vào đầu tháng 4. Việc làm tốt công tác cải tạo ao đầm không chỉ tạo sự chủ động trong quá trình nuôi thả mà còn giúp hạn chế dịch bệnh, nâng cao năng suất.

Năm 2024, huyện Tiền Hải duy trì diện tích NTTS trên 5.100ha, trong đó nuôi thủy sản nước ngọt trên 1.000ha, nước lợ trên 2.000ha, nuôi ngao 2.000ha; sản lượng phần đầu đạt trên 70.000 tấn. Để chuẩn bị tốt các điều kiện, ngành nông nghiệp và các địa phương trong huyện đang tích cực hướng dẫn người dân cải tạo ao đầm, tuân thủ lịch thời vụ thả nuôi.

Theo bà Nguyễn Thị Hồng, Phó Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện: Để NTTS vụ xuân hè năm 2024 đạt hiệu quả cao, góp phần

thực hiện thắng lợi kế hoạch NTTS đề ra trong năm, Phòng đã có chỉ đạo, hướng dẫn cụ thể việc cải tạo ao đầm, bãi với từng đối tượng con nuôi. Theo đó, yêu cầu UBND xã, thị trấn, các HTX trên địa bàn huyện huy động nhân lực, vật lực nạo vét, tu sửa, nâng cấp hệ thống bờ cống, kênh mương trực chính các vùng NTTS tập trung. Đẩy mạnh tuyên truyền, hướng dẫn người NTTS thực hiện cải tạo ao đầm theo quy trình kỹ thuật. Đối với diện tích NTTS nước mặn, nước lợ ngoài vùng ven biển cải tạo ao đầm từ đầu tháng 1 đến hết tháng 3/2024.

Xác định việc cải tạo ao nuôi là khâu quan trọng, tạo môi trường thuận lợi, an toàn cho con giống thủy sản mới thả, hạn chế mầm bệnh tồn lưu trong ao nên khi thu hoạch xong các đối tượng thủy sản, các hộ NTTS ở xã Nam Cường đã chủ động tháo nước trên mặt ao để thực hiện việc cải tạo, gia cố bờ và đáy ao, nạo vét loại bỏ rong rêu và lớp bùn đen, thức ăn dư thừa, rắc vôi bột diệt tạp, diệt khuẩn... Ông Trương Văn Bình, thôn Chí Cường xã Xuân hè năm nay, HTX cải tạo 70/86ha diện tích NTTS tại địa phương. Ngay từ trước tết

chuẩn bị nuôi thả, tôi đang tích cực thuê máy móc, nhân lực gia cố lại bờ ao, đổ bổ sung thêm lượng lớn cát mang ngoài biển vào đáy ao để nâng giống có môi trường sinh trưởng tốt. Do khối lượng cải tạo tương đối lớn nên tôi huy động thêm 1 máy xúc nữa để đẩy nhanh tiến độ, dự kiến hoàn thành việc cải tạo vào cuối tháng 3 để đầu tháng 4 xuống giống nuôi thả.

Theo ông Đỗ Đức Thiện, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Nam Cường: Vụ xuân hè năm nay, HTX cải tạo 70/86ha diện tích NTTS tại địa phương. Ngay từ trước tết

Nguyên đán, HTX tích cực tuyên truyền, đôn đốc, hướng dẫn các hộ NTTS tiến hành cải tạo ao đầm, đồng thời chuẩn bị các trang thiết bị, máy móc cần thiết phục vụ cho việc nuôi thả. Đến nay, HTX đã cải tạo được 60ha ao đầm, đạt hơn 85% diện tích NTTS cần cải tạo. HTX đang tiếp tục đôn đốc, hướng dẫn các hộ đẩy nhanh tiến độ cải tạo ao đầm, phần đầu hoàn thành công tác này vào cuối tháng 3 để lấy nước vào ao nuôi và xử lý nước theo yêu cầu kỹ thuật, chuẩn bị tiến hành thả giống vào dịp tiết Thanh minh.

rò rỉ, nạo vét bùn loãng và tiến hành phơi ao (đối với ao tháo được kiệt nước); sử dụng vôi sống ngâm ao để diệt khuẩn, ổn định pH (đối với ao không tháo được kiệt nước) sau đó sử dụng chế phẩm vi sinh để phân hủy các hợp chất hữu cơ đáy ao, làm giàu vi sinh vật có lợi, hạn chế khí độc. Đối với ao lót bạt hoặc đổ bê tông, người nuôi đã tiến hành tháo cạn nước, đánh sạch chất bẩn, sử dụng Chlorine để khử trùng ao nuôi theo hướng dẫn.

Theo lịch thời vụ thì các địa phương trong huyện bắt đầu thả nuôi các đối tượng thủy sản nước ngọt từ cuối tháng 3 và thủy sản nước mặn, lợ vào đầu tháng 4. Toàn huyện phần đầu xuống giống thủy sản vụ xuân hè đạt 250 triệu con. Để chuẩn bị tốt nhất các điều kiện cho vụ NTTS xuân hè, huyện tăng cường chỉ đạo các xã, các HTX trên địa bàn khẩn trương hoàn thành cải tạo ao đầm theo đúng tiến độ trước ngày 31/3. Bên cạnh đó,

các ngành, địa phương tăng cường công tác quản lý vật tư đầu vào phục vụ NTTS, trong đó tổ chức kiểm tra, rà soát các cơ sở sản xuất, kinh doanh, ương dưỡng con giống, thức ăn, sản phẩm xử lý môi trường. Các cơ sở sản xuất giống chuẩn bị các điều kiện để cung ứng con giống bảo đảm chất lượng cho người dân. Đồng thời, thực hiện tốt công tác tập huấn, chuyển giao kiến thức, kỹ thuật cho người dân.

TRẦN TUẤN

Hộ nuôi trồng thủy sản xã Nam Cường (Tiền Hải) huy động máy móc cải tạo ao đầm.